

JARMO LINDEN

valtiosihteeri

puh. 0295 330 194

Opetus- ja kulttuuriministeriö

PL 29, 00023 Valtioneuvosto

RAUTAVAARAN LAAJAKAISTAKUNNAN KESKEISIMMÄT JA PITKIEN ETÄISYYKSIEN KUNNAN KEHITTÄMISHANKKEET

Rautavaaran kunnassa ihminen ja ympäristö ovat löytäneet toisensa: Luontaisia kunnan elinkeinopolitiikan painopisteitä ovat mm. luontomatkailu ja ohjelmapalvelut; Tiilikkajärven kansallispuisto, Metsäkartano, ulkoilureitit ja moottorikelkkailureitit, hyvinvointipalvelut, metsien talous- ja virkistyskäyttö. Kunta panostaa vanhojen yritysten kehittämiseen ja uusien yritysten perustamiseen sekä kaavoituksen vauhdittamiseen (energiakaava Paljakan alueelle).

Toivomme, että Te voisitte vaikuttaa pienkuntamme kehittämistyötä ja antaisitte kaiken tukenne seuraaville erittäin tärkeille hankkeille:

1. Viestintäviraston tukipäätöksien ja maksatusten nopeuttaminen Rautavaaran tietoverkko-osuuskunnalle (RTVO)

Rautavaaran kunnan vuoden 2012 talousarvion/Hankesalkkuun on varattu määräraha LAAJAKAISTA KAIKILLE-hankkeen toteuttamiseen (periaatepäätös tehty kunnanvaltuustossa nro 4/22.6.2010 §20). Hankkeen toteutusajaksi 2010-2015 ja hanketta toteutetaan yhdessä Rautavaaran tietoverkko-osuuskunnan (RTVO) kanssa. Kunta liittyi osuuskunnan jäseneksi vuonna 2011.

Tavoitteena Rautavaaran kunnassa toteuttaa valtioneuvoston 4.12.2008 tekemä periaatepäätös: vuoteen 2015 loppuun mennessä kaikilla Suomen asukkailla on 100 Mbit/s enintään 2 km etäisyydellä.

Laajakaista kaikille 2015 tavoitteiden toteutuminen on erityisen tärkeää Rautavaaran kunnan harvaan asuttujen kylien asukkaille ja yrityksille - kyseessä ovat tavoitteet, jotka vaikuttavat suoraan kuntamme elinkelpoisuuteen tulevaisuudessa. Kunnassa tietoliikenneyhteyksien tulee olla toimintavarmoja ja nopeita sekä kohtuuhintaisia käyttäjille. Kaikki mahdolliset keinot on kunnassa käytettävä, että käyttäjät saisivat mahdollisuuden nopeiden tietoliikenneyhteyksien käyttöön kohtuulliseen hintaan.

Asukkaiden omistama Rautavaaran tietoverkko-osuuskunta (RTVO) perustettiin vuonna 2010 rakentamaan ja ylläpitämään valokuituverkkoa Rautavaaran ja tarvittaessa lähikuntien alueella. Osuuskuntamalliin päädyttiin, jotta kunnassa voidaan tarjota mahdollisuus huippunopeaan 100 Mb/s kuituyhteyden hankintaan mahdollisimman monelle edulliseen liittymähintaan. Runkoverkko on suunniteltu Rautavaaralla siten, että kaikki vakituksessa asuinkäytössä olevat kiinteistöt saadaan valtion tuen piiriin eli max. kahden (2) kilometrin päähän runkoverkosta. Samalle alueelle sijoittuu merkittävä osa kunnan vapaa-ajan asutuksesta.

Kunta on jaettu viiteen (5) hankealueeseen ja rakentaminen pyritään saamaan koko kunnan osalta päätökseen 2012-2014 . Verkkoon liittyvät esim. omakotiliittyvät sitoutuvat maksaamaan 100 euron osuuskuntamaksun (jäsenmaksu) + 50 euron kuukausimaksun kahden (2) vuoden ajan. Sisäverkon rakentaminen on kiinteistön oma asia tarpeen mukaan ja sille ei ole määritelty vakiohintaa.

Vuonna 2011 rakennetuilla kahdella hankealueella osuuskuntaan liittyneiden kiinteistöjen määrä on noussut 80 % käytössä olevista kiinteistöistä, joten alueiden rakentamiskustannukset ovat huomattavasti ennakoitua suuremmat. Osuuskunta tuntee yhteiskunnallisen vastuunsa ja kuntalaisten tasapuolisen kohtelun vuoksi osuuskunta on rakentanut valokuituverkon myös Rautavaaran taajamaan, joka on markkinaehtoista tukematonta aluetta.

Osuuskunta on rakentanut verkkoyhteyden Varpaisjärveltä Rauta-vaaran verkkoon, keskitinpaikat Korpijärvelle ja Varpaisjärven taajamaan, verkkoyhteys on mahdollistanut palvelujen tuottamisen KaisaNetin verkosta. Tuettujen hankealueiden runkoverkon ulkopuolisten kiinteistöliittymien ja taajaman verkottaminen on tukematonta omarahoitteista rakentamista.

Hankealueet / toteutusvuosi: kunnan kustannukset yhteensä 313.698,40 €

1. Nokkamäki-Metsäkartano / 2010-2011: enintään 31.772,00 € , alv 0 %
2. Kangaslahti-Suojärvi / 2010-2011: enintään 87.776,00 € ja alv 0 %
3. Hankamäki-Rannankylä / 2012: enintään 58.572,80 € ja alv 0 %
4. Ylä- ja Ala-Luosta / 2013: enintään 77.209,60 € ja alv 0%
5. Issakka-Hiirikylä / 2014: enintään 58.368,00 € ja alv 0%
6. Kirkonkylä / 2011 (ei tukikelpoista).

Osuuskunnassa on rakennetuilla alueilla hyväksytyjä jäseniä 420 kpl. Jäsenhakemuksia on tähän mennessä tullut yhteensä n. 1.300 kpl, joista Rautavaaralla 553 kpl. Rautavaaran taajamassa on käytössä olevia liittymiä + kuituvarauksia n.160 kpl.

Hanke on erittäin tärkeä pitkien etäisyyksien kunnan palvelujen kehittämisessä (Puitelain § 5). Rautavaaran kunnan maksuosuus on 8 % hankkeesta. Kunta myöntänyt takauksen investointiin 1,5 milj. euroa ja takauksen rahoituslainalle 800.000 euroa. Kokonaiskustannukset 2,3 milj. euroa.

Piskuinen Rautavaara on tehnyt monin tavoin valokuituhistoriaa: talkoovoimin ja edullisin hinnoin uusien tietoliikenneyhteyksien ääreen on saatettu myös sellaiset käyttäjäryhmät, joilla ei ole aikaisempaa kokemusta tietotekniikan käytöstä.

Kunta haluaa profiloitua laajakaistakuntana, joka pystyy tarjoamaan asukkailleen, yrittäjilleen ja vapaa-ajanasukkailleen nykyaikaisen asumisen perusinfraan kuuluvan luotettavan tietoliikenneyhteyden koko kunnan alueelle. Laajakaista kaikille-hanke lisää sekä syrjäseudulla asuvien ihmisten tasa-arvoa palvelujen saavutettavuuteen nähden sekä myös ihmisten keskinäistä yhteisöllisyyttä.

8 % kuntien hankkeiden tukihakemukset ja maksatukset käsitellään viestintävirastossa.

Viestintävirasto ei ole tehnyt Rautavaaran kahdesta toteutusta hankkeesta tukipäätöstä. Tukihakemusten käsittely on hankkeen alkuvaiheissa kestänyt pitkään. Onko syynä pitkälti pilottihankkeiden luonne. Pilottihankkeilla haetaan kokemuksia ohjeistuksen viimeistelyä varten. Tämä on vienyt aikaa.

Päävaiheen hankkeissa kaikki on varmasti selkeämpää, kun käytettävissä on lopullinen lainsäädäntö ja Viestintäviraston ohjeistus.

Tukipäätöksiltä ja maksatuksilta voidaan tällöin edellyttää kohtuullista aikataulua.

Kunta esittää voisitte omalta osaltaan vaikuttaa siihen, että viestintävirasto kiirehtisi Rautavaaran tietoverkko-osuuskunnan (RTVO) tukipäätösten käsittelyä ja hoitaisi maksatuksen pikaisesti kahdelle jo vuonna 2011 tehdyille hankkeille:

- Nokkamäki-Metsäkartano/2010-2011: kunta enintään 31.772,00 €, alv 0 % ja
- Kangaslahti-Suojärvi /2010-2011: kunta enintään 87.776,00 € ja alv 0 %.

2. Valtionosuusuudistus 2012

Hallinto- ja kuntaministeri Henna Virkkunen on 25. toukokuuta 2012 kutsunut valtiotieteen kandidaatin Arno Miettisen selvitysmieheksi käynnistyvään valtionosuusuudistukseen. Selvitysmiehen toimikausi alkaa 1. kesäkuuta 2012 ja päättyy 31. maaliskuuta 2014.

Valtionosuusjärjestelmä uudistetaan osana kuntarakenneuudistusta. Järjestelmää yksinkertaistetaan ja selkeytetään ja järjestelmän kannustavuutta parannetaan.

Valtionosuusperusteiden uudistamisessa tarkastellaan mm. perusteiden läpinäkyvyyttä, lukumäärää, päällekkäisyyksiä, korvaustarpeita, ajanmukaisuutta ja soveltuvuutta kuntarakenteen ja palvelutarpeiden muutoksessa.

Valtiovarainministeriö asettaa toukokuussa 2012 valtionosuusjärjestelmän uudistuksen valmistelua varten selvitysmiehen lisäksi tukiryhmän ja laskentaryhmän.

Valtionosuusuudistus tehdään ministeri Virkkusen johtaman hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmän alaisuudessa.

Rautavaaran kunnan näkemys kuntien rahoitus- ja valtionosuusjärjestelmän tärkeimpiin uudistustarpeisiin ovat seuraavat:

- Valtionosuus- ja verotulontasausjärjestelmän on oltava yksinkertainen, läpinäkyvä ja oikeudenmukainen. Valtionosuusjärjestelmään riittää väestörakenteen, todellisen sairastavuuden sekä etäisyystekijöiden huomioiminen. Verotulontasaukseen tulisi lisätä progression, koska voimakas eriytyminen lisää kuntien välisiä tuloeroja.

- Valtion ei tule kohdistaa tuloverokevennyksiä kunnille. Valtionosuusjärjestelmän tulee olla sellainen, että kunnat pystyvät selviytymään lakisääteisistä tehtävistään. Metsävero (pääomaverotus) tuloutettava kunnille.

- Valtionosuuksien tasausjärjestelmä on säilytettävä. Sosiaali- ja terveydenhuollon laskennallisten käyttökustannusten valtionosuutta määriteltäessä tulee ottaa jatkossakin huomioon kustannuksia lisäävät seikat kuten pitkät välimatkat ja harva-asutus, ikärakenne, sairastavuuskerroin, alhainen tulotaso, työttömyysaste, kunnan huoltosuhde (Rautavaaran huoltosuhde v. 2010 72,9%, huoltosuhde on mittari, joka ilmoittaa kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on yhtä työllistä kohti ja peruspalveluja tarvitsevien määrä, mm. päihdeongelmista, lastensuojelusta sekä maahanmuutosta aiheutuvat kustannukset).

- Kuntien valtionosuusjärjestelmää on korjattava nykyistä paremmin ottamaan huomioon kuntien erilainen verotulojen kehittyminen ja siitä seuraava huomattava kansalaisten erilainen verokohtelu. Kuntien välistä verotulotasausta tulee kehittää täyteen (100 %) tasaukseen.

Rautavaaran kunnan mielestä samanaikaisesti tulee kehittää PERUSTERVEYDENHUOLLON JA ERIKOISSAIRAANHOIDON RAHOITUSJÄRJESTELMIÄ vastaamaan kuntarakenteita ja edistämään sairaanhoidon edelleen nousevien kustannusten hallintaa ja vakautta. On laskettava kuntakohtainen ilmaantuvuus seuraaville sairausryhmille: akuutti aivohalvaus, lonkan nivelrikko ja vakava masennustila.

Rahoitusmallissa valtio vastaisi näistä sairausryhmistä.

3. Tiehankkeet ja kevyenliikenteen väylät

Kunta korostaa seuraavien tiehankkeiden ja – määrärahojen tärkeyttä:

1) Kantatie 87/Pappilanmäen kevyen liikenteen väylä kuntoon

Kirkonkylän ja Pappilanmäen välinen kantatie 87 varteen sijoittuva noin 1 km mittainen kevyenliikenteen väylä on liikenneturvallisuuden kannalta todettu erittäin tärkeäksi.

Väylä on tarkoituksenmukaista rakentaa viemäriinlinjan rakentamistyön yhteydessä.

Kevyen liikenteen väylän tie- ja rakennussuunnittelu kytketään viemäriinlinjan suunnittelutyöhön. Väylän suunnittelukustannukset jaettava puoliksi kunnan ja Pohjois-Savon ELYn kesken. Väylän päällystetyyppi ratkaistaan suunnittelutyön yhteydessä

Kunta on varannut vuoden 2012 talousarvion investointiosaan väylän rakentamiseen 200.000 €.

Pohjois-Savon ELY:lle tulisi varata korvamerkittynä määrärahat, että se osallistuu väylän rakentamisesta aiheutuviin kustannuksiin 1/3 osuudella. Rakentamistyö toteutettaisiin vuonna 2013.

2) Maantien 570 peruskorjaus ja päällystäminen välillä Hankamäki- Karin kylä-Säyneinen

Tämä hiekkapintainen tienpätkä osuus on Rautavaaran ja Juankosken kuntakeskusten välinen tärkein tieyhteys, pituudeltaan noin 10 km.

Maantien merkitys Koillis-Savossa on edelleen korostunut, kun PARAS-hankkeessa vaaditut sosiaali- ja terveydenhuollon uudet järjestelyt saatiin päätökseen 1.1.2012 alkaen.

KYSTERI eli perusterveydenhuollon ja vanhusten laitoshoidon liikelaitos aloitti toimintansa Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin organisaatiossa. Juankoski, Kaavi ja Rautavaara muodostavat Koillis-Savon palveluyksikön. Juankosken kaupungin terveyskeskus on keskeisin toimipiste päivystyksen osalta.

Kansainvälisen sijoittajaryhmän esitys Stromsdal Oyj:n konkurssipesän kanssa johti aiesopimukseen Stromsdalin vanhan kartonkitehtaan maa-alueista, kiinteistöistä, irtaimistosta ja immaateriaalioikeuksien hankkimisesta. Aiesopimus johti kauppoihin kartonkitehdas käynnistyi uudelleen kesällä 2011. Hyvä niin.

Asiointi- ja työssäkäyntiliikenne Juankoskelle lisääntyy edelleen. Nykyisellä tiellä on vaarallisia liittymiä, joissa näkemät ovat huonoja. Kevyttä liikennettä ei tieosalla esiinny kovinkaan paljon.

Nyt on jo korkea aika saada maantien 570 peruskorjaukseen ja päällystämiseen valtion rahoitus. Asia on ollut esillä vuosikausia mm. ELYssä, mutta tienpidon rahoituksen niukkuuteen vedoten hanketta on aina lykätty ja lykätty vuodesta toiseen.

Tiemäärärahoja tulee korottaa valtion tulo- ja menoarviossa 2013 vastaamaan yleistä kustannustason nousua.

Rautavaaran kunnan kehittämistyössä asetamme yhteistyön, edunvalvonnan ja sitoutumisen hyvin korkealle. Ilman hyvää yhteistyötä nämä nyt esille nostetut tärkeät asiat eivät voi edetä parhaalla mahdollisella tavalla.

Mikko Korhonen
kunnanvaltuuston pj
puh. 050-539 0652
sp: m.korhonen@kotikone.fi

Unto Murto
kunnanjohtaja
puh. 040-860 8100
sp: unto.murto@rautavaara.fi

LIITTEET:

- 1: Rautavaaran laajakaistakunnan runkoverkkokartta
- 2: LAAJAKAISTA KAIKILLE-hanke/Valokuiturakentaminen Pohjois-Savossa